

ÎNCHEIERE

23 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând conflictul negativ de competență dintre Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani și Curtea de Apel Chișinău,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Apă Canal-Orhei” împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică cu privire la anularea actului administrativ,

c o n s t a t ă:

La 10 decembrie 2021, Societatea pe Acțiuni „Apă Canal-Orhei” a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică cu privire la anularea hotărârii nr. 416 din 21 septembrie 2021 „cu privire la achiziționarea, instalarea, exploatarea, întreținerea, reparația, înlocuirea și verificarea metrologică a contoarelor de apă la consumatorii casnici”.

Prin încheierea din 15 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea depusă de către Societatea pe Acțiuni „Apă Canal-Orhei” a fost transmisă pentru examinare după competență la Curtea de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 30 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost suspendată examinarea acțiunii depusă de către Societatea pe Acțiuni „Apă Canal-Orhei” împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică cu privire la anularea actului administrativ, până la soluționarea conflictului negativ de competență. S-a transmis dosarul Curții Supreme de Justiție pentru soluționarea conflictului negativ de competență.

Studiind materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contenciosul administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată competența Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani de a judeca prezenta cauză, din motivele ce succed.

Din conținutul cererii de chemare în judecată rezultă în mod indubitabil că, Societatea pe Acțiuni „Apă Canal-Orhei” a solicitat anularea hotărârii Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 416 din 21 septembrie 2021 „cu privire la achiziționarea, instalarea, exploatarea, întreținerea, reparația, înlocuirea și verificarea metrologică a contoarelor de apă la consumatorii casnici” (f.d.2-3).

Prin încheierea din 15 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea depusă de către Societatea pe Acțiuni „Apă Canal-Orhei” a fost transmisă după competență la Curtea de Apel Chișinău (f.d.12-14).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 30 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a suspendat examinarea cauzei și a transmis dosarul Curții Supreme de Justiție pentru soluționarea conflictului negativ de competență (f.d.19-21).

În conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2) și (3), judecătoriile soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ. Curțile de apel soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor administrative normative, care nu se supun controlului de constituționalitate.

În corespundere cu art. 200 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de judecată în fața căreia a apărut conflictul de competență de natura celui definit la art. 58 alin. (2) suspendă din oficiu procesul și prezintă dosarul instanței competente să soluționeze conflictul de competență. (3) Conflictul de competență dintre judecătoriile din jurisdicția diferitor curți de apel, dintre o judecătorie și o curte de apel sau dintre două curți de apel se soluționează de către Curtea Supremă de Justiție.

Pentru soluționarea conflictului de competență apărut între Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani și Curtea de Apel Chișinău urmează de stabilit dacă hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 416 din 21 septembrie 2021 „cu privire la achiziționarea, instalarea, exploatarea, întreținerea, reparația, înlocuirea și verificarea metrologică a contoarelor de apă la consumatorii casnici”, este act administrativ individual sau normativ.

Din accepțiunea art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 din Codul administrativ, actele administrative individuale pot fi: acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel. Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terții, ale căror drepturi sânt afectate de actul administrativ individual, nu sânt destinatarii acestuia. Un act administrativ de acordare periodică a prestațiilor materiale sau bănești este un act administrativ individual prin care o astfel de prestație se acordă pentru un număr determinat sau nedeterminat de perioade succesive.

În temeiul art. 12 din Codul administrativ, un act administrativ normativ este actul juridic subordonat legii adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică în baza prevederilor constituționale sau legale, care nu se supune controlului constituționalității și stabilește reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice.

Deci, conform normelor de drept sus-citate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că diferențierea între actele administrative normative și actele administrative individuale se realizează, atât

în funcție de obiectul lor, cât și în raport cu criteriul determinabilității persoanelor cărora li se aplică.

Astfel, actele normative sunt acea categorie de acte juridice care conțin o regulă, adică un act de aplicabilitate repetată, asupra unor subiecți de drept nedeterminați, în timp ce actele individuale sunt acea categorie de acte care urmăresc stabilizarea unei situații juridice precise în raport cu un număr relativ restrâns și determinat de subiecți de drept.

Relevant, ce ține de întinderea efectelor juridice produse de actele administrative, completul relevă că urmează a diferenția actele administrative normative, care în principiu produc toate categoriile de efecte, fiind și izvoare ale dreptului, de actele administrative individuale, care se prezintă, în principiu, ca fapte juridice ce dau naștere la raporturi de drept administrativ, dar și la alte categorii de raporturi.

În litigiul dedus judecării, actul administrativ – hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 416 din 21 septembrie 2021 „cu privire la achiziționarea, instalarea, exploatarea, întreținerea, reparația, înlocuirea și verificarea metrologică a contoarelor de apă la consumatorii casnici”, stabilește expres cercul persoanelor pentru care produce efecte juridice, nu se aplică unui număr nedeterminat de situații identice, ci indică expres cazurile și situațiile concrete de aplicare a actului administrativ.

Așadar, actul administrativ contestat în prezenta cauză afectează doar drepturile titularilor de licențe care sunt obligați să compenseze consumatorilor casnici cheltuielile suportate pentru achiziționarea contoarelor de apă din sursele financiare proprii în perioada martie 2019-septembrie 2021.

Caracterul individual al unui act administrativ derivă din întrunirea cumulativă a următoarelor condiții: este o dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică, pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, are drept scop de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea, sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Prin urmare, la caz, se atestă întrunirea cumulativă a condițiilor legale enunțate mai sus, fiind prezente acte juridic emise de o autoritate publică și anume, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Iar, actul nominalizat reglementează un număr determinat de situații și anume se referă la achiziționarea, instalarea, exploatarea, întreținerea, reparația, înlocuirea și verificarea metrologică a contoarelor de apă la consumatorii casnici, cu un număr determinat de chestiuni ce urmează a fi soluționate de un număr determinat de persoane, și anume titularii de licențe.

Respectiv, judecarea prezentei cauze în contencios administrativ ține de competența Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, or de către reclamant se contestă acte administrative individuale, dar nu normative.

Prin prisma art. 197 din Codul administrativ, se reține că nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.

Căile procedurale asigură persoanelor interesate accesul la o instanță de judecată, căreia prin lege i s-a stabilit competența de a hotărî, iar pentru ca dreptul de acces la o instanță să fie respectat, trebuie ca instanța în fața căreia este adusă cauza să se bucure de jurisdicție deplină, adică instanța trebuie să fie competentă să analizeze atât aspectele de fapt, cât și pe cele de drept ale cauzei. Acest mod de reglementare al dreptului de acces la justiție este în concordanță cu principiile Convenției pentru

Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, potrivit cărora exercitarea dreptului de acces la justiție presupune tocmai asigurarea accesului oricărei persoane la un tribunal instituit de lege, adică garantarea unei proceduri judiciare în fața căreia să se poată realiza, efectiv, acest drept.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin prisma standardelor Curții Europene a Drepturilor Omului, notează că nerespectarea de către o instanță a dispozițiilor de drept intern implică în principiu o încălcare a art. 6 § 1 din Convenție (cauza DMD Group, A.S. vs Slovacia, 05 octombrie 2010, §61).

În același timp, articolul 6 § 1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale garantează ca prim aspect al procesului echitabil înfăptuirea justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională. De aceea, normele de competență jurisdicțională sunt de strictă interpretare, iar orice interpretare extensivă sau restrictivă trebuie calificată ca abuz de drept.

Din considerentul că un prim aspect al procesului echitabil este înfăptuirea justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va soluționa conflictul negativ de competență, prin constatarea competenței Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani la examinarea cauzei sus nominalizate.

În conformitate cu art. 193, 200 alin. (3), 230 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se constată competența Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, la examinarea cauzei de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Apă Canal-Orhei” împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică cu privire la anularea actului administrativ.

Cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Apă Canal-Orhei” împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică cu privire la anularea actului administrativ, se remite Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, pentru examinare în fond.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu